

USTAWA

z dnia 19 grudnia 1963 r.

o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych.

Art. 1. W prawie o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 31, poz. 133, z 1960 r. Nr 54, poz. 309 i z 1962 r. Nr 11, z 1950 r. Nr 39, poz. 360 i Nr 53, poz. 489, z 1951 r. Nr 5, poz. 54) wprowadza się zmiany następujące:
poz. 41, z 1952 r. Nr 1, poz. 5 i Nr 33, poz. 233, z 1957 r. 1) w art. 1:

- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Sądami powszechnymi są: sądy wojewódzkie i sądy powiatowe.”
- b) § 2 skreśla się,
- c) w § 3 wyraz „władzom” zastępuje się wyrazem „organom”;
- 2) w art. 4:
a) § 1 skreśla się,
b) dotychczasowe § 2 i § 3 oznacza się jako § 1 i § 2;
- 3) w art. 28¹ skreśla się wyrazy „W Sądzie Najwyższym i”;
- 4) w art. 32 § 2 dodaje się na końcu zdanie w brzmieniu:
„Jednakże Minister Sprawiedliwości może przyznać sędziemu sądu powiatowego, delegowanemu do sądu wojewódzkiego (art. 68), prawo przewodniczenia w sprawach rozpoznawanych przez ten sąd w pierwszej instancji w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.”;
- 5) art. 38 otrzymuje brzmienie:
„Art. 38. Zarządzenia porządkowe przewodniczącego oraz kary porządkowe wymierzone przez sąd nie mają zastosowania do sędziów i ławników, należących do składu orzekającego, i do prokuratora, a kary pozbawienia wolności — do adwokatów jako rzeczników stron w danej sprawie.”;
- 6) w art. 41 skreśla się wyrazy „W Sądzie Najwyższym — Pierwszy Prezes”;
- 7) w art. 42 skreśla się wyrazy „Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego oraz”;
- 8) w art. 43 § 1 skreśla się wyraz „prezes”;
- 9) w art. 44 skreśla się wyraz „prezesów”;
- 10) art. 45 otrzymuje brzmienie:
„Art. 45. Na czele wydziału w sądzie powszechnym stoi prezes, wiceprezes lub sędzia.”;
- 11) w art. 47 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Naczelnny nadzór nad sądami powszechnymi i sędziami tych sądów sprawuje Minister Sprawiedliwości.”;
- 12) w art. 53 § 1 skreśla się wyrazy „i Sądu Najwyższego”;
- 13) tytuł rozdziału II działu II otrzymuje brzmienie:
„Powoływanie i odwoływanie sędziego”;
- 14) art. 58:
a) w § 1 lit. a) po wyrazie „państwowych” dodaje się wyrazy „lub w Polskiej Akademii Nauk”,
b) w § 1 lit. d) po wyrazie „wiceprokuratorzy” dodaje się wyrazy „i podprokuratorzy”,
c) w § 1 lit. e) skreśla się wyraz „lub”, a po wyrazie „wiceprokuratorów” dodaje się wyrazy „i podprokuratorów”,
d) w § 2 lit. a) skreśla się wyrazy „podprokuratorzy i”, a po wyrazie „prokuratury” dodaje się wyrazy „i asesorzy prokuratury”,
e) § 2 lit. b) skreśla się;
- 15) art. 59 otrzymuje brzmienie:
„Art. 59. § 1. Osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia oraz małżonkowie nie mogą być sędziami w jednym wydziale sądu bądź w sądzie nie podzielonym na wydziały, brać udziału w jednym składzie orzekającym ani też podlegać sobie służbowo.
- § 2. Nie może być sędzią osoba, której małżonek wykonuje zawód adwokacki. Nie może być również sędzią osoba, której krewny lub powinowaty w stopniu, okre-
- ślonym w § 1, wykonuje zawód adwokacki na obszarze właściwości tego samego sądu wojewódzkiego.
- § 3. Przepisów § 2 nie stosuje się w przypadkach, gdy małżonek, krewny lub powinowaty sędziego jest wpisany na listę adwokatów, lecz nie wykonuje zawodu adwokackiego.”;
- 16) art. 60 otrzymuje brzmienie:
„Art. 60. Sędziów sądów powszechnych powołuje Rada Państwa na wniosek Ministra Sprawiedliwości.”;
- 17) po art. 60 dodaje się nowy art. 60a w brzmieniu:
„Art. 60a. Prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych powołuje spośród sędziów oraz odwołuje ich Minister Sprawiedliwości.”;
- 18) po art. 64 dodaje się nowy art. 64a w brzmieniu:
„Art. 64a. § 1. Rada Państwa na wniosek Ministra Sprawiedliwości odwołuje sędziego, jeżeli nie daje on rękopisami należytego wykonywania obowiązków sędziego.
- § 2. Minister Sprawiedliwości zwalnia sędziego z zajmowanego stanowiska, jeżeli sędzia:
a) zrzeknie się swego stanowiska,
b) z powodu choroby lub ułomności został orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego,
c) z powodu choroby lub zwolnienia od zajęć dla poratowania zdrowia nie pełnił służby dłużej niż rok; za przerwę będą uważane tylko te okresy czynnej służby, które wynoszą co najmniej połowę czasu spędzonego poprzednio poza służbą z powyższych powodów,
d) przekroczył sześćdziesiąt pięć lat życia, chyba że Minister Sprawiedliwości na wniosek zainteresowanego sędziego wyrazi zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska, nie dłużej jednak niż do ukończenia lat siedemdziesięciu.
- § 3. Minister Sprawiedliwości zwalnia sędziego z zajmowanego stanowiska, jeżeli:
a) małżonek sędziego w dniu wejścia w życie ustawy wykonuje zawód adwokacki i nie zaprzestał go wykonywać po upływie roku od dnia ogłoszenia ustawy,
b) sędzia po dniu wejścia w życie ustawy zawarł związek małżeński z osobą, która wykonuje zawód adwokacki i nie zaprzestała go wykonywać w terminie trzech miesięcy od zawarcia związku małżeńskiego.
- § 4. Odwołanie lub zwolnienie sędziego z zajmowanego stanowiska następuje po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu.
- § 5. Zrzeczenie się przez sędziego swego stanowiska może nastąpić bez podania powodów; sędzia może jednak opuścić to stanowisko dopiero po otrzymaniu urzę-

dowego zawiadomienia o zwolnieniu go przez Ministra Sprawiedliwości.”;

19) w art. 65 § 2:

a) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) z powodu związku małżeńskiego pomiędzy sędziami danego sądu nie podzielonego na wydziały albo wskutek powstałej podległości służbowej pomiędzy sędziami małżonkami,”;

b) dodaje się lit. c) w brzmieniu:

„c) z powodu pozostawania sędziego w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w stopniu określonym w art. 59 § 1 do osoby, która wykonuje zawód adwokacki na obszarze właściwości tego samego sądu wojewódzkiego,”;

c) dotychczasową treść lit. c) i d) oznacza się jako lit. d) i e);

20) w art. 67 dodaje się na końcu wyrazy „lub na jego prośbę. Sędziemu przenoszonemu na własną prośbę Minister Sprawiedliwości w szczególnie uzasadnionych wypadkach może przyznać zwrot kosztów przeniesienia.”;

21) art. 70—74 skreśla się;

22) w art. 80 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Na wyjątek od powyższej zasady może wyrazić zgodę prezes właściwego sądu wojewódzkiego.”;

23) w art. 87 lit. e) skreśla się;

24) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. Nagana i przeniesienie na inne miejsce służbowe na koszt skazanego pociągają za sobą wstrzymanie przesunięcia do wyższego uposażenia na przeciąg trzech lat.”;

25) art. 90—92 skreśla się;

26) w art. 94:

a) § 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) Sąd Dyscyplinarny Wyższy, orzekający w pierwszej instancji w składzie trzech sędziów Sądu Najwyższego, w sprawach przeciw sędziom zajmującym stanowiska w sądach wojewódzkich, tudzież w drugiej instancji w sprawach rozpoznawanych przez sąd dyscyplinarny okręgu wojewódzkiego,”;

b) w § 2 skreśla się ostatnie zdanie;

27) art. 96 i art. 97 skreśla się;

28) art. 101 otrzymuje brzmienie:

„Art. 101. Posiedzenia sądu dyscyplinarnego okręgu wojewódzkiego odbywają się w obecności protokolanta, którym powinien być wyznaczony przez prezesa sądu wojewódzkiego sędzia lub aplikant.”;

29) w art. 103 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Rozprawą przed sądami dyscyplinarnymi jest jawna dla sędziów i asesorów uprawnionych do orzekania.”;

30) w art. 122 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Od wyroku sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji służy odwołanie obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu.”;

31) w art. 125 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wykonanie wyroku w stosunku do sędziów sądów powszechnych należy do Ministra Sprawiedliwości, a co do kar wymienionych w art. 87 pod lit. a) oraz b) — do prezesa sądu wojewódzkiego.”;

32) art. 130 skreśla się;

33) w art. 132:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli przeciw sędziemu zapadł prawomocny wyrok karny, pociągający za sobą w myśl ustawy utratę stanowiska, sąd dyscyplinarny zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, który zarządza wydalenie skazanego ze służby, chociażby już wykonano wyrok dyscyplinarny skazujący na karę łagodniejszą niż wydalenie.”;

b) § 3 skreśla się;

34) po art. 137 dodaje się nowy art. 137a w brzmieniu:

„Art. 137a. § 1. Minister Sprawiedliwości może wnieść rewizję nadzwyczajną do Najwyższego Sądu Dyscyplinarnego od każdego prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, a Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego od każdego prawomocnego orzeczenia wydanego przez Sąd Dyscyplinarny Wyższy lub Najwyższy Sąd Dyscyplinarny.

§ 2. Rewizję nadzwyczajną na niekorzyść obwinionego można wnieść tylko w terminie sześciu miesięcy od uprawomocnienia się wyroku.

§ 3. Rewizję nadzwyczajną od wyroku Najwyższego Sądu Dyscyplinarnego rozpoznaje Najwyższy Sąd Dyscyplinarny w składzie siedmiu sędziów z wyłączeniem sędziów, którzy wydali zaskarżony wyrok.”;

35) w art. 144:

a) w § 2 skreśla się wyrazy „lub na przeniesienie w stan spoczynku”;

b) § 3 skreśla się;

36) w art. 145 skreśla się wyrazy „lub Sądu Najwyższego”;

37) art. 157 otrzymuje brzmienie:

„Art. 157. § 1. Przy sądach mogą być ustanowieni biegli sądowi i tłumacze przysięgli.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia przepisy o ustanawianiu biegłych sądowych i tłumaczy przysięgłych, pełnieniu przez nich czynności, zwalnianiu ich z funkcji oraz o taryfie wynagrodzeń tłumaczy przysięgłych.”;

38) użyte w przepisach ustawy w stosunku do sędziów określenia: „mianowany”, „mianowanie”, „nominacja” zastępuje się określeniem: „powołany”, „powołanie”.

Art. 2. Przepisów dekretu z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. Nr 22, poz. 139) nie stosuje się do sędziów.

Art. 3. Minister Sprawiedliwości ogłosi w drodze ogłoszenia jednolity tekst prawa o ustroju sądów powszechnych z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu, z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, paragrafów i punktów.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1964 r., jednak zamieszczone w art. 1 pkt 15 przepisy art. 59 § 2 wejdą w życie z dniem 1 stycznia 1965 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*